G1000
op weg naar een andere democratie

PLAN VAN AANPAK Burgerberaad

G1000Wonen Zaanstreek-Waterland

‘Hoe ziet wonen in Zaanstreek-Waterland er in de toekomst uit?’

Stichting G1000.nu
Oude Fabriekstraat 7
3812NR Amersfoort
info@g1000.nu
www.G1000.nu

Winnaar 2021
brouwer vertrouwensprijs

Versie 0 - Concept

Amersfoort, 6 december 2021

SAMENVATTING

In de regio Zaanstreek-Waterland is de woningbouw opgave groot. We zien de langste wachttijden voor een sociale huurwoning in Nederland. De klimaatcrisis maakt het bouwen in deze regio er niet gemakkelijker op. Woningcorporaties maken zich zorgen. Zij ervaren de schrijnende verhalen van woningzoekenden elke dag en zetten zich maximaal in om een bijdrage te leveren aan de forse bouwopgave, maar zien tegelijkertijd dat dat niet genoeg is. Daarom willen zij het gesprek openen over deze opgave met de samenleving en alle belanghebbenden in de regio. Met als centrale vraag:

Hoe ziet het wonen in Zaanstreek-Waterland er in de toekomst uit?

Het gesprek zou plaats moeten vinden in de vorm van een Burgerberaad, de G1000Wonen Zaanstreek-Waterland. In een burgerberaad wordt met hoofdzakelijk gelote deelnemers doormiddel van dialoog gewerkt aan het formuleren van een gezamenlijke visie en de uitwerking ervan in concrete oplossingen. Het Burgerberaad zorgt voor gezamenlijk eigenaarschap van het probleem en van de oplossingen. Het regionale burgerberaad wil zich richten op de regio Zaanstreek-Waterland. Hieronder vallen de gemeenten Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad.

Initiatiefgroep

De corporaties realiseren zich dat een initiatief om dit thema breed aan de orde te stellen niet alleen door hen gedragen kan worden. Daarom zoeken zij nadrukkelijk de samenwerking met de gemeenten in het gebied om samen een initiatiefgroep te vormen die het Burgerberaad mogelijk maakt.

De initiatiefgroep bestaat uiteindelijk uit de woningcorporaties die actief zijn in het gebied: Parteon, Wooncompagnie, Intermaris, ZVH, Wormer Wonen en Rochdale, en de gemeenten in het gebied. Zaanstad en Alkmaar hebben toegezegd te willen participeren. Verwacht wordt dat alle gemeenten uiterlijk medio februari aangehaakt zijn. Om dat te bereiken wordt een kwartiermaker ingezet, die ook verantwoordelijk is voor de vorming van de Wooncoalitie Zaanstreek-Waterland.

Wooncoalitie Zaanstreek-Waterland

Om het draagvlak en de impact van het burgerberaad verder te vergroten wordt de Initiatiefgroep daarna uitgebouwd tot de Wooncoalitie Zaanstreek-Waterland door ook marktpartijen en andere organisaties die actief of betrokken zijn bij het wonen in Zaanstreek-Waterland uit te nodigen partner te worden van de G1000Wonen. Daarvoor zoekt de initiatiefgroep zoveel mogelijk andere partners die zich willen verbinden. Denk aan de provincie, lokale ontwikkelaars, vastgoedbeleggers, grondeigenaren, makelaars, woonbond, huurdersverenigingen etc. De coalitie wordt gevormd voorafgaand aan de G1000.

Partners worden lid van de coalitie door het ondertekenen van de partnerovereenkomst. Daarin beloven zij:

- De onafhankelijkheid van het proces te respecteren.
- De uitkomst in de vorm van het Burgerakkoord uit te voeren en/of om te zetten in beleid, dan wel publiekelijk te verantwoorden waarom zij ervoor kiezen om af te wijken van één of meerdere onderdelen van het Burgerakkoord.

Wat voorafgaat

Bedding maken

Om commitment van de belangrijkste spelers op te halen om bij te dragen aan het G1000 Burgerberaad worden G1000Cafés georganiseerd, bijeenkomsten van 2-3 uur in de vorm van een mini-G1000, waarbij deelnemers kennis maken met de werkwijze van het G1000 Burgerberaad. De bijeenkomsten dragen bij aan de bekendheid van het initiatief en de bereidheid van potentiele deelnemers om zich op te geven. G1000Cafés zijn informele bijeenkomsten, waar deelnemers in korte sessie zelf ervaren wat een G1000 Burgerberaad is, hoe het werkt en wat het oproept.

In de kwartiermakers fase is voorzien in zeven G1000Cafés met de zeven gemeenteraden in de regio, als voorbereiding op de bekrachtiging van de partnerovereenkomst van de gemeente met G1000.nu door de raad. Deze bekrachtiging is essentieel voor de acceptatie van de resultaten door diezelfde raad en geeft inwoners het vertrouwen dat er ook daadwerkelijk iets met de resultaten gedaan gaat worden.

Werving
In de verschillende gemeenschappen worden cafés georganiseerd voor sleutelfiguren uit die gemeenschap, waarvoor naast de sleutelfiguren ook bestuurders, politici, ambtenaren en professionals voor worden uitgenodigd. De verwachting is dat zij in hun netwerken als ambassadeur op gaan treden voor het Burgerberaad.

Met behulp van een communicatiecampagne wordt kenbaar gemaakt dat er een burgerberaad in de regio komt. Zodat wanneer de ingelote bewoners een uitnodiging krijgen, zij al hebben gehoord van het initiatief. Deze campagne wordt door lokaal georganiseerd.

Deelnemers uitnodigen
Een G1000 Burgerberaad is een gesprek van vertegenwoordigers van de gehele gemeenschap met elkaar: inwoners, werkgevers/professionals en overheid (ambtenaren en politici). We gaan vooralsnog uit van maximaal 500 deelnemers in totaal. We benaderen leden van elke groep afzonderlijk om mee te doen:

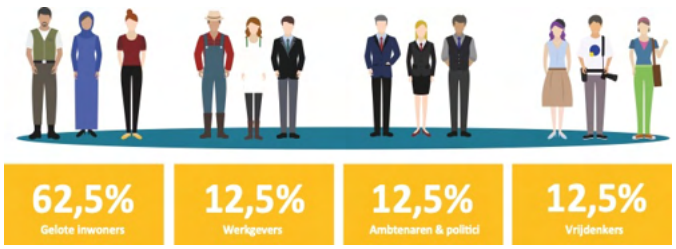

- 10.000 inwoners krijgen een uitnodiging per post. Deze inwoners worden door de verschillende gemeenten uit de BRP geloot. Het aantal genodigden per gemeente wordt bepaald door het inwoneraantal en/of de grondoppervlakte. De burgemeesters sturen hen een persoonlijke uitnodiging om deel te nemen;
- Professionals en bestuurders/directeuren van organisaties in de woningmarkt die in de regio werkzaam of gevestigd zijn, worden uitgenodigd om zich aan te melden om deel te nemen en/of professionals af te vaardigen vanuit hun organisatie*;
- Alle politici van de gemeenten en de provincie worden uitgenodigd om zich aan te melden om deel te nemen*;
- Alle ambtenaren van de gemeenten en de provincie worden uitgenodigd om zich aan te melden om deel te nemen*;
- Inwoners van de regio worden uitgenodigd om zich als vrijdenker aan te melden*.

** Bij over aanmelding in deze categorieën vindt er een loting plaats.*

Burgerberaad: de stappen

1. *De Burgertop*: 500 deelnemers gaan in gesprek met elkaar op zoek naar wat zij samen belangrijk vinden, bepalen hun agenda en brengen oplossingsrichtingen in kaart;
2. *Het Burgerforum: naar verwachting* ongeveer 300 deelnemers werken in een aantal opeenvolgende werkateliers de voorgestelde oplossingsrichtingen uit tot concrete (beleids-)voorstellen, met hulp van ervaringsdeskundigen, experts en inspiratoren van buitenaf;
3. *De Burgerraad:* nadat de uitgewerkte voorstellen uit het Burgerforum gepresenteerd zijn, besluiten de oorspronkelijke 500 deelnemers van de Top over de voorstellen. Voorstellen met een (ruime) meerderheid worden aangenomen;
4. Het Burgerakkoord: de aangenomen voorstellen vormen samen het ***Burgerakkoord Toekomst Wonen Zaanstreek-Waterland.***
5. *Monitor/Klankbordgroep*: de Burgerraad selecteert een groep deelnemers uit haar midden die op vrijwillige basis namens de Burgerraad de opvolging van het Burgerakkoord bewaakt en als klankbordgroep voor de overheid en andere partners optreedt bij het uitvoeren van het Burgerakkoord.

Planning

In totaal gaat de organisatie van het G1000 Burgerberaad tot aan het vaststellen van het Burgerakkoord circa 9 maanden in beslag nemen. Voor de voorbereiding trekken we ongeveer 6 maanden uit, voor het Burgerberaad zelf circa 3 maanden.

Projectteam

De initiatiefnemers vormen voor de organisatie van het G1000 Burgerberaad een projectteam. G1000.nu instrueert en begeleidt dit team. G1000.nu produceert en modereert het programma en zorgt voor coaching, training en intervisie voor iedereen die een rol heeft in de organisatie. Verder helpt G1000.nu bij het verwerven van draagvlak voor dit project en de vorming van de Wooncoalitie Zaanstreek-Waterland.

Partnerovereenkomst

G1000.nu doet haar werk in opdracht van de initiatiefgroep. Zij aanvaardt de opdracht na het afsluiten van een partnerovereenkomst met de initiatiefgroep waarin de onafhankelijkheid van de G1000Wonen gegarandeerd is. De partnerovereenkomst wordt bekrachtigd door de leden van de initiatiefgroep, die daarmee zelf ook partner worden van de Wooncoalitie Zaanstreek-Waterland.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 6

1.1 HET VRAAGSTUK WONEN IN ZAANSTREEK-WATERLAND 6

2 HET G1000 BURGERBERAAD 7

2.1 DE AMBITIE 7
2.2 HET INITIATIEF 7
2.3 STICHTING G1000.NU 7
2.4 FILOSOFIE EN WAARDEN VAN G1000.NU 7
2.5 HET PROCES OP HOOFDLIJNEN 9

3 BEDDING MAKEN 10

3.1 WOONCOALITIE ZAANSTREEK-WATERLAND 10
3.2 G1000CAFÉS 10

4 WERVING 12

4.1 DEELNEMERS 12
4.2 LOTING 12
4.3 VERLAGING AANMELDINGSDREMPEL 12
4.4 UITNODIGING 12
4.5 DEELNAMEBEVESTIGING 13
4.6 G1000CAFÉ'S GENODIGDEN 13

5 COMMUNICATIE 14

5.1 DOELGROEPEN 14
5.2 PARTNERS WOONCOALITIE 14
5.3 DEELNEMERS 14
5.4 INWONERS 14
5.5 MIDDELEN 14

6 ORGANISATIE 15

6.1 STUURGROEP 15
6.2 RAADS-/STATENWERKGROEP 15
6.3 OVERLEG PARTNERS WOONCOALITIE ZAANSTREEK-WATERLAND 15
6.4 PROJECTTEAM 15
6.5 TAFELAARS 15
6.6 REGIEGROEP 15
6.7 FACILITATOREN 15
6.8 SECRETARISSEN 16
6.9 MONITOR/KLANKBORDGROEP 16
6.10 TIJDELIJKHEID 16
6.11 AD HOC INITIATIEVEN 16
6.12 PROCESMANAGEMENT 16

7 PLANNING 17

BIJLAGEN (apart boekwerk)

Bijlage 1: Uitgewerkt programma
Bijlage 2: Overzicht programma per bijeenkomst

1 INLEIDING

Dit document geeft een beschrijving van de aanpak van G1000Wonen Zaanstreek-Waterland en de uitgangspunten waarop deze is gebaseerd. Het gaat om een eerste uitwerking van het idee. Dit voorstel zal worden aangepast op basis van de verdere gesprekken die zullen worden gevoerd over dit eerste concept.

1.1 Het vraagstuk wonen in Zaanstreek-Waterland

De regio Zaanstreek-Waterland bestaat uit 7 gemeenten: Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad. In de regio Zaanstreek-Waterland is de woningbouw opgave groot. We zien de langste wachttijden voor een sociale huurwoning in Nederland. De opgave is fors, maar de middelen zijn krap. De klimaatcrisis maakt het bouwen in deze regio er niet gemakkelijker op.

De lange wachtlijst aan woningzoekenden in het gebied en de alsmaar stijgende huizenprijzen vormen een steeds urgenter probleem. Onlangs tekenden alle gemeenten met de provincie een Woonakkoord. De woningcorporaties maken zich echter zorgen over het realiteitsgehalte van de plannen. Zij pleiten voor een bredere blik op de opgave met inwoners en alle belanghebbenden in de regio. Een Burgerberaad over de vraag;

Hoe ziet wonen in Zaanstreek-Waterland er in de toekomst uit?

De G1000Wonen Zaanstreek-Waterland werkt met grotendeels gelote deelnemers doormiddel van dialoog aan een gedeelde visie en werkt die uit in concrete oplossingen. Het Burgerberaad zorgt voor een gezamenlijk eigenaarschap van het probleem en van de oplossingen. Het Burgerberaad gaat zich richten op de regio Zaanstreek-Waterland. Hieronder vallen de gemeenten Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad.

Het resultaat van een G1000 Burgerberaad zijn bouwstenen voor een samenhangend en toekomstgericht beleid en een breed maatschappelijk draagvlak voor de uitkomsten. Dit vertaalt zich in een versnelling van de politieke besluitvorming en mobilisering van de gemeenschap rond de thema's en oplossingen van het Burgerberaad. Een verdere toelichting op de werkwijze behorend bij een G1000 Burgerberaad is opgenomen in paragraaf 2.5.

2 HET G1000 BURGERBERAAD

2.1 De ambitie

De ambitie bij het organiseren van de G1000Wonen Zaanstreek-Waterland is dat dit G1000 Burgerberaad leidt tot een gedeelde visie op het wonen in de regio en bouwstenen voor beleid. Met als vervolg een vertaling ervan in concreet beleid. De gezamenlijke visie betekent eigenaarschap van alle betrokkenen in de regio en een grote bereidheid om een bijdrage te leveren bij de uitvoering.

2.2 Het Initiatief

Een Burgerberaad is een manier om de gehele gemeenschap te mobiliseren rond een onderwerp en hen te vragen mee te helpen de issues rond het onderwerp op te lossen. Woningcorporaties en gemeenten in de regio nemen daarom gezamenlijk het initiatief tot dit Burgerberaad. Om het Burgerberaad tot een succes te maken trekken zij daarin nauw op met alle andere partijen in de regio die zich bezighouden met of betrokken zijn bij het wonen in de regio.

De gemeenten nemen hierbij een bijzondere positie in. Zij vertegenwoordigen tenslotte de gemeenschap van burgers in de regio en kunnen zowel de urgentie als ook de oplossing uitdragen en de inwoners motiveren om deel te nemen aan het Burgerberaad. Alle gemeenten zijn daarom uitgenodigd om zich als initiatiefnemer aan te sluiten bij dit initiatief.

2.3 Stichting G1000.nu

Stichting G1000.nu is een initiatief van burgers en ontstaan vanuit de behoefte tot verbinding tussen burgers en de overheid, burgers en instanties en burgers onderling. We bouwen op ruim zeven jaar ervaring en de betrokkenheid van meer dan 12.000 deelnemende **gelote burgers**. We organiseren, faciliteren en delen kennis over burgerberaden. Kort gezegd organiseren wij zeggenschap van burgers door middel van loting en dialoog.

Het werk van de Stichting G1000.nu is in 2021 beloond met de Brouwer Vertrouwensprijs 2021 van de Koninklijke Hollandse Maatschappij der Wetenschappen (KHMW). Wij hebben deze prijs ontvangen voor de ontwikkeling van de G1000 als een succesvol instrument voor het herstel van vertrouwen tussen overheid en burger en burgers onderling.

De G1000Wonen Zaanstreek-Waterland wordt georganiseerd door G1000.nu en de initiatiefnemers gezamenlijk. De werving en de faciliteiten voor de organisatie van de G1000Wonen worden verzorgd door een lokaal projectteam van de initiatiefnemers. G1000.nu is verantwoordelijk voor het programma en begeleidt het projectteam en geeft aanwijzingen hoe zij haar werk moet doen.

De Raad van Toezicht van G1000.nu ziet toe op een onafhankelijk, eerlijk en transparant proces. Alle bij de organisatie betrokken partijen wordt gevraagd om de onafhankelijkheid van het proces te respecteren.

2.4 Filosofie en waarden van G1000.nu

G1000.nu wil maximaal de ruimte bieden aan de stem van de burger en die stem ook vertegenwoordigen bij het ontwerp van het proces. Het proces is daarom gebaseerd op een aantal waarden die hieraan bijdragen. Voor de succesvolle toepassing van een burgerberaad bij beleids- en planvorming hebben we vervolgens op basis van deze waarden een aantal uitgangspunten opgesteld. Hoe beter het proces aan deze uitgangspunten voldoet, hoe groter de zeggenschap, krachtiger het draagvlak voor het resultaat en hoe omvangrijker de opbrengst zal zijn. Het gaat om de volgende waarden:

1. *Autonomie*
   De autonomie van de deelnemers staat centraal en wordt gerespecteerd. Deelnemers leiden zichzelf, wat betekent dat zij zelf de agenda bepalen en gedurende het proces zelf de onderwerpen kiezen waaraan zij willen bijdragen. Tot slot bepalen de deelnemers welke voorstellen worden opgenomen in het Burgerakkoord. Omdat alle keuzes door de deelnemers zelf gemaakt worden, ontwikkelen zij een krachtig eigenaarschap van de resultaten.

2. *Gelijkwaardigheid*
   De deelnemers zijn gelijkwaardig. Ongeacht achtergrond, opleidingsniveau, kennis of anderszins betrokkenheid bij het onderwerp: iedere stem is evenveel waard. Het proces richt zich op het bereiken van een resultaat waar iedereen een aandeel in heeft.

3. *Verbinding*

Verbinding door middel van de dialoog staat centraal. Het proces start met een gesprek tussen de deelnemers in steeds wisselende samenstellingen. Daarbij staat de zoektocht naar gemeenschappelijkheid centraal. Die wordt als basis genomen voor elke vervolgstap.

De dialoogregels die we hanteren zijn de volgende:

- Luister naar elkaar
- Vermijd discussie
- Je hoeft het niet met elkaar eens te worden
- Geef elkaar de ruimte.

4. *Diversiteit*

Met behulp van loting wordt een zo groot mogelijke diversiteit van deelnemers uitgenodigd. 10.000 inwoners (vanaf 16 jaar) worden geloot uit de BRP van de gemeenten in de regio. Zij ontvangen een uitnodiging om zich aan te melden. We gaan uit van 500 deelnemers in totaal; daarvoor zijn minimaal 313 aanmeldingen van gelote inwoners benodigd (een respons van 3,1%). Bij overaanmelding voeren we een tweede loting uit, waarbij we corrigeren voor demografische kenmerken, herkomst en rol.

Om de respons op de uitnodiging te verhogen wordt een deelnamevergoeding aangeboden.

Werkgevers, politici en bestuurders worden op naam uitgenodigd. Ambtenaren kunnen zichzelf aanmelden, net als vrijdenkers: een inwoner die niet is geloot maar zichzelf aanmeldt. Voor al deze groepen geldt dat bij overintekening een loting plaats vindt.

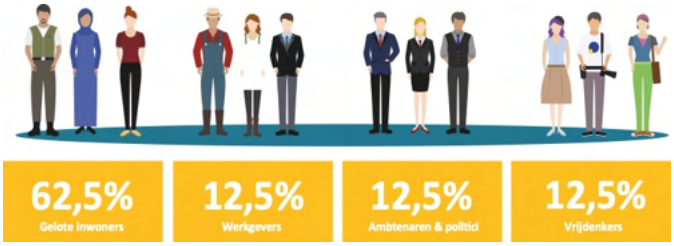

5. *Gemeenschappelijkheid*

We gaan uit van het principe 'het hele systeem in de zaal'. Oftewel: de hele gemeenschap is vertegenwoordigd. Dit betekent een selectie van de volgende groepen, als een reële afspiegeling van de gemeenschap:

- 62,5 % Gelote inwoners
- 12,5 % Werkgevers en professionals
- 12,5 % Ambtenaren en politici
- 12,5 % Vrijdenkers.

De ratio van deze verdeling is als volgt: bij de Burgertop en Burgerraad werken we in een deel van het programma aan tafels met 8 personen. Met bovenstaande verdeling zitten aan elke tafel 5 gelote inwoners, 1 werkgever of professional, 1 ambtenaar of politicus en 1 vrijdenker: een mini-afdruk van de gemeenschap.

6. *Transparant*

Het proces is transparant. Alle keuzes gedurende het proces komen op een begrijpelijke manier tot stand, zijn direct en op elk moment traceerbaar en verifieerbaar voor iedereen die deelneemt en te volgen voor mensen van buitenaf.

7. *Veilig*

Het is voor alle deelnemers veilig om deel te nemen. Er zijn onafhankelijke facilitators die zorgen voor borging van de afspraken. Het programma wordt opgevolgd zoals afgesproken. Als hiervan wordt afgeweken, dan gebeurt dit in samenspraak met de deelnemers.

2.5 Het proces op hoofdlijnen

Het G1000 Burgerberaad is een uitwerking van de co-creatiebenadering voor grote groepen deelnemers (tot 1000 deelnemers) en ingericht om de gemeenschap maximale zeggenschap te geven door middel van dialoog. Het proces is tot stand gekomen op basis van de waarden zoals beschreven in paragraaf 3.3. Bijlage 1 geeft een gedetailleerd overzicht van het proces, zoals wij ons dat voorstellen.

Op hoofdlijnen ziet het G1000 Burgerberaad er als volgt uit:

Burgertop
Als eerste stap gaan de deelnemers met elkaar op zoek naar wat ze gemeenschappelijk hebben, ook wel *common ground* genoemd. Ze doen dit door in dialoog te gaan tijdens de Burgertop. 500 inwoners, leiders van bedrijven en organisaties, professionals, ambtenaren, politici, bestuurders en vrijdenkers komen een dag bij elkaar om met elkaar te spreken over de vraag: *Hoe ziet het wonen in Zaanstreek-Waterland er in de toekomst uit?*
Samen bepalen zij wat de belangrijke thema's zijn. De Burgertop levert een veelheid aan ideeën en oplossingsrichtingen op.

Burgerforum
Naar verwachting zullen ongeveer circa 300 van de deelnemers aan de Burgertop zich vrijwillig aanmelden om mee te doen aan het Burgerforum. Deze deelnemers werken in de twee maanden na de Burgertop de ideeën uit tot concrete voorstellen. Dit gebeurt in kleinere groepen die samenwerken in Werkplaatsen en begeleid worden door facilitatoren en schrijvers. Ze komen in deze periode meermaals bijeen. De groepen kunnen een beroep doen op experts, ervaringsdeskundigen en inspiratoren en ook zelf op pad gaan om materiaal te verzamelen.

Burgerraad
Voor de Burgerraad komen alle deelnemers aan de Burgertop nogmaals bijeen. Hier presenteren de Werkplaatsen van het Burgerforum publiekelijk de voorstellen die zij hebben uitgewerkt. Ze worden door panels van experts en betrokkenen bevraagd. De deelnemers aan de Burgerraad kunnen op die manier kennisnemen van de reikwijdte van de voorstellen. In de daaropvolgende officiële zitting van de Burgerraad stemmen de deelnemers over de voorstellen. Wordt het voorstel met meerderheid van stemmen aangenomen, dan maakt het vanaf dat moment onderdeel uit van het Burgerakkoord Toekomst Wonen Zaanstreek-Waterland. Het Burgerakkoord wordt overhandigd aan de Commissaris van de Koning, aan de burgemeesters van de 7 regiogemeenten en aan de partners van de G1000Wonen, met het verzoek om het akkoord uit te voeren.

Monitor/klankbordgroep
Om te bewaken dat het Burgerakkoord echt uitgevoerd wordt, stellen de deelnemers van de Burgerraad uit hun midden een Monitor/Klankbordgroep aan. Deze groep van deelnemers treedt na afloop van het burgerberaad op als gesprekpartner en kan door de overheid of partnerorganisaties geraadpleegd worden over de interpretatie van het Burgerakkoord.

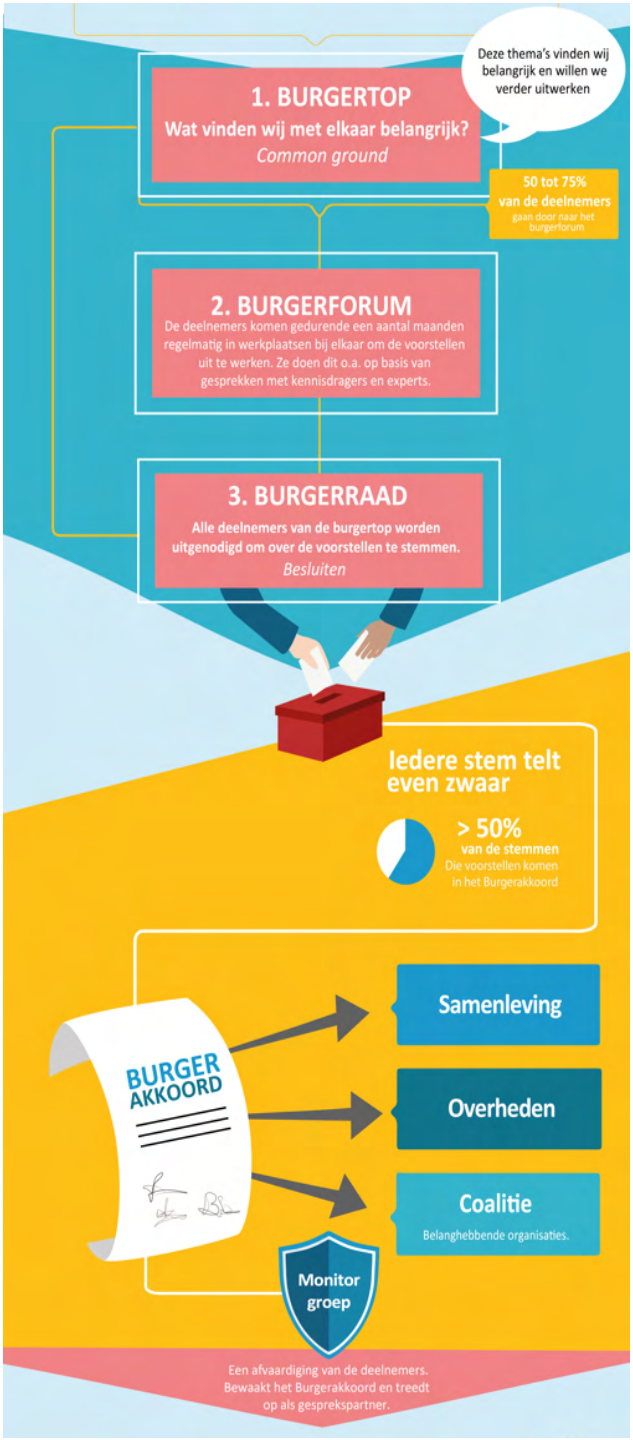

3 BEDDING MAKEN

Voor het succes van het G1000 Burgerberaad is het belangrijk dat we voorafgaand aan het verzenden van de uitnodigingen de gemeenschap alvast betrekken bij de voorbereiding en de organisatie. Dat doen we door het vormen van de Wooncoalitie Zaanstreek-Waterland en het organiseren van zogeheten G1000Cafés. Hieronder beschrijven we de opzet om voor iedere gemeenteraad een G1000Cafe te organiseren, aangevuld met 4 bijeenkomsten voor alle belanghebbenden tegelijk. Er kan ook voor gekozen worden om per categorie een bijeenkomst te houden.

3.1 Wooncoalitie Zaanstreek-Waterland

De aangesloten woningcorporaties en gemeenten vormen in eerste instantie de Wooncoalitie Zaanstreek-Waterland. Om het draagvlak en de impact van het burgerberaad te vergroten kan de Wooncoalitie verbreed worden. Daarvoor zoekt de initiatiefgroep zoveel mogelijk andere partners die zich willen verbinden. Denk aan andere woningbouwcorporaties, resterende gemeenten, provincie, lokale ontwikkelaars, vastgoedbeleggers, grondeigenaren, makelaars, woonbond, huurdersverenigingen, etcetera. de zogenoemde 'Coalition of the Willing'. De coalitie wordt gevormd voordat het G1000 Burgerberaad plaatsvindt.

De partners nemen deel door het ondertekenen van de partnerovereenkomst. Daarin beloven zij:

- De onafhankelijkheid van het proces te respecteren;
- De waarden van G1000.nu te respecteren;
- De uitkomst in de vorm van het Burgerakkoord uit te voeren en/of om te zetten in beleid, dan wel publiekelijk te verantwoorden waarom zij ervoor kiezen om af te wijken van één of meerdere onderdelen van het Burgerakkoord.

De partners spreken zich op voorhand uit het Burgerberaad serieus te zullen nemen en dat publiekelijk kenbaar te maken. Zij ondertekenen daarvoor in navolging van de woningcorporaties en gemeenten een partnerovereenkomst met G1000.nu. Zo dragen zij bij voorbaat bij aan de kracht van het Burgerberaad.

3.2 G1000Cafés

Om commitment van de belangrijkste spelers op te halen om bij te dragen aan het G1000 Burgerberaad worden G1000Cafés georganiseerd. De bijeenkomsten dragen bij aan de bekendheid van het initiatief en de bereidheid van potentiële deelnemers om zich op te geven. G1000Cafés zijn informele bijeenkomsten, waar deelnemers in een korte sessie zelf ervaren wat een G1000 Burgerberaad is, hoe het werkt en wat het oproept.

In de kwartiermakers fase is voorzien in zeven G1000Cafés met de zeven gemeenteraden in de regio, als voorbereiding op de bekrachtiging van de partnerovereenkomst van de gemeente met G1000.nu door de raad. Deze bekrachtiging is essentieel voor de acceptatie van de resultaten door diezelfde raad en geeft inwoners het vertrouwen dat er ook daadwerkelijk iets met de resultaten gedaan gaat worden.

Vervolgens worden in de verschillende gemeenschappen cafés georganiseerd voor sleutelfiguren uit die gemeenschap, waarvoor naast de sleutelfiguren ook bestuurders, politici, ambtenaren en professionals voor worden uitgenodigd. De verwachting is dat zij in hun netwerken als ambassadeur op gaan treden voor het Burgerberaad.

Vorm van de cafés

Het programma van de cafés heeft de vorm van een mini-burgerberaad: in 2,5 uur doorlopen we het hele G1000-programma: de deelnemers gaan in tweetallen of in kleine groepjes in gesprek met elkaar over achtereenvolgens drie vragen. Daarmee stellen zij een agenda samen van onderwerpen die wat hen betreft van belang zijn. Vervolgens werken ze deze onderwerpen in een half uur uit tot een voorstel. De voorstellen worden plenair gepresenteerd.

De volgende vragen komen daarbij aan de orde: ‘Waarom is een G1000 Burgerberaad belangrijk?’, ‘Wat moet er gebeuren om er een succes van te maken?’ en ‘Wat ga jij zelf bijdragen aan dat succes?’. Door deze opzet gebeurt er een aantal dingen tegelijkertijd: de deelnemers maken kennis met het G1000-format en realiseren zich hoe het werkt. Zij ordenen zelf hun gedachten over dit onderwerp. En zij doen dit mede op basis van de input van collega’s, waardoor afstemming ontstaat in de standpunten van de verschillende deelnemers.

De uitkomsten van de G1000cafés geven richting aan de verdere uitwerking van het plan voor het G1000 Burgerberaad. Het is heel functioneel als zich tijdens de bijeenkomst een lokale werkgroep vormt van lokale deelnemers die het op zich nemen om het G1000Burgerberaad vanuit de lokale gemeenschap te begeleiden en als klankbord willen dienen.

4 WERVING

4.1 Deelnemers

De G1000Wonen is een gesprek van vertegenwoordigers van de gehele gemeenschap met elkaar: inwoners, werkgevers en professionals, en overheid (ambtenaren en politici). We gaan vooralsnog uit van maximaal 500 deelnemers in totaal. We benaderen elke groep afzonderlijk om mee te doen:

- 10.000 inwoners krijgen een uitnodiging per post. Deze inwoners worden door de verschillende gemeenten uit de BRP geloot. Het aantal genodigden per gemeente wordt bepaald door het inwoneraantal. De burgemeester stuurt hen een persoonlijke uitnodiging om deel te nemen;
- Alle professionals en bestuurders/directeuren van organisaties die in de regio werkzaam en/of gevestigd zijn, worden uitgenodigd om zich aan te melden om deel te nemen*;
- Alle politici van gemeenten en provincie worden uitgenodigd om zich aan te melden om deel te nemen*;
- Alle ambtenaren van gemeenten en provincie worden uitgenodigd om zich aan te melden om deel te nemen*;
- Inwoners van de regio worden uitgenodigd om zich als vrijdenker aan te melden*.

** Bij over aanmelding in deze categorieën vindt er een loting achteraf plaats.*

Deelnemers worden, afhankelijk van welke groep zij onderdeel uitmaken, voor zo ver mogelijk op naam uitgenodigd.

Om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk van de genodigden zich aanmelden, is vooraf een campagne onder inwoners noodzakelijk, met extra aandacht voor het bereiken van jongeren en/of andere moeilijk bereikbare groepen. Als de ontvanger van een uitnodiging al weet dat ze kans maken om mee te kunnen doen aan een G1000 Burgerberaad als de brief op de mat valt, is de respons hoger. De campagne hiervoor zal verder moeten worden uitgewerkt, bij voorkeur met een lokaal bekende partij.

4.2 Loting

De loting van 10.000 genodigden van 16 jaar en ouder doen de gemeenten uit de BRP. De gemeenten versturen de uitnodiging van G1000.nu namens de G1000Wonen Zaanstreek-Waterland, aan alle door hen ingelote inwoners, samen met een aanbeveling van de burgemeester om vooral deel te nemen.

4.3 Verlaging aanmeldingsdrempel

Gemeenten wordt gevraagd om te zorgen voor een hoge respons op de uitnodiging, door de volgende zaken aan de inwoners van hun gemeente aan te bieden:

- Kinderopvang;
- Reiskostenvergoeding en/of vervoer van en naar de locatie;
- Deelnamevergoeding;
- De mogelijkheid om zich samen met iemand uit de eigen omgeving aan te melden;
- Contact/ontmoeting met mede-deelnemers uit de gemeente, voor, tijdens en na afloop van het Burgerberaad;
- Contactambtenaar

4.4 Uitnodiging

De ingelote deelnemers krijgen een uitnodiging om deel te nemen aan het G1000 Burgerraad en daarmee te beslissen over de voorstellen uit het Burgerberaad.

Om stemrecht te krijgen tijdens de Burgerraad moeten zij ook deelnemen aan de Burgertop. Deelname aan het Burgerforum, de uitwerking van de voorstellen, gebeurt op vrijwillige basis. Hiervoor worden de deelnemers uitgenodigd aan het einde van de Burgertop.

In de uitnodiging zit een unieke code waarmee ingelote deelnemers zich op de website van de G1000Wonen kunnen aanmelden. Meestal sturen we nog een reminder naar de ingelote inwoners – met uitzondering van de aanmelders. De reminder, met een geheel andere ‘look en feel’ dan de eerste uitnodiging, levert nog eens een substantieel aantal aanmeldingen op.

4.5 Deelnamebevestiging

Deelnemers krijgen pas bevestiging van hun deelname aan het Burgerberaad na sluiting van de inschrijving. Eerst vergelijken we het aantal inschrijvingen met het gewenste aantal deelnemers in elke categorie. Als er meer aanmeldingen zijn dan beschikbare plaatsen, dan voeren we een tweede loting uit, waarbij we selecteren op de gewenste diversiteit in die categorie, de zogenoemde 'stratificatie'. Na de eventuele tweede loting zijn de aanmeldingen definitief en krijgt iedereen die zich heeft aangemeld bericht of ze zijn ingeloot om deel te nemen aan de G1000Wonen Zaanstreek-Waterland. De campagne voor de aanmelding wordt dan beëindigd.

4.6 G1000café's genodigden

Als onderdeel van de werving kunnen we kiezen om G1000cafés te organiseren, op het moment dat de uitnodiging op de mat valt of direct daarna. De bijeenkomst heeft dan de functie van een informatiebijeenkomst, waar inwoners met een uitnodiging vragen kunnen stellen over het G1000 Burgerberaad en duidelijkheid kunnen krijgen over wat er van hen verwacht wordt. Dit kan zowel de aanmeldbereidheid vergroten als de drempel verlagen voor mensen die zich wel aangemeld hebben, maar het toch spannend vinden om daadwerkelijk te gaan.

De G1000 informatiebijeenkomsten voor mogelijke deelnemers zijn een belangrijk hulpmiddel in de ondersteuning van de communicatie. Tijdens de bijeenkomst kunnen (potentiële) deelnemers persoonlijk contact met de organisatie hebben. Deelnemers kunnen kennis maken met elkaar en kunnen besluiten om samen op te trekken, zowel tijdens de bijeenkomsten als bij het opvolgen van de resultaten.

Ook al is deze G1000 inspiratiebijeenkomst gericht op (potentiële) deelnemers, begeleid met de juiste publiciteit gaat het ook werken als een belangrijk moment om het Burgerberaad tot leven te brengen in de hoofden van de inwoners en daarmee helpen de legitimiteit van de uitkomsten van het Burgerberaad te vergroten.

5 COMMUNICATIE

De communicatie zal in een apart communicatieplan verder moeten worden uitgewerkt. Er wordt in dit hoofdstuk al wel een voorzet gedaan. De kwartiermakers fase waarin de Wooncoalitie wordt gevormd is hier buiten beschouwing gelaten.

5.1 Doelgroepen

De communicatie richt zich op drie te onderscheiden groepen, elk met eigen eisen aan de gebruikte infrastructuur en inzet van communicatiemiddelen:

- *Partners*
- *Deelnemers*
- *Inwoners*

5.2 Partners Wooncoalitie

De communicatie met de partners is er op gericht hen aangesloten te houden bij het proces, hen voor te bereiden op de stappen die tijdens het proces gezet worden, hen tijdig op de hoogte te houden van eventuele inzet die van hen verwacht wordt en hen te informeren over de resultaten van het proces. De basis is een G1000Café. Daarnaast is een nieuwsbrief voor partners een belangrijk communicatiemiddel.

5.3 Deelnemers

De communicatie met de deelnemers over het proces en wat van hen verwacht wordt dient plaats te vinden op basis van een vooraf opgesteld communicatieplan via voor de verschillende doelgroepen geëigende kanalen: lokale nieuwsbladen, nieuwsbrieven, Facebook- en Instagram-posts, etc. Na elke bijeenkomst van het burgerberaad G1000Wonen worden updates rondgestuurd met berichten en beelden van die bijeenkomst en een briefing voor de volgende.

Om de deelnemerscommunicatie onderling te ondersteunen kan een netwerkapplicatie aan de deelnemers beschikbaar gesteld worden. Voor communicatie binnen de Werkplaatsen kan een onlineforum ingericht worden, dat ook gebruikt kan worden voor uitwisseling met de rest van de gemeenschap, zie de volgende paragraaf.

5.4 Inwoners

Tijdens het Burgerforum is het nuttig en belangrijk om een zo groot mogelijk deel van de inwoners die niet deelnemen aan het burgerberaad te bereiken met de ideeën waaraan gewerkt wordt. Daarvoor kan een onlineforum in worden gericht, wat de mogelijkheid biedt aan de deelnemers – die op dat moment groepsgewijs samenwerken in Werkplaatsen – om ideeën en voorstellen voor commentaar voor te leggen aan de gemeenschap. En om de inwoners van de regio de mogelijkheid te bieden om hun commentaar en ideeën aan de betreffende Werkplaats mee te geven.

5.5 Middelen

Voor de communicatie wordt hoofdzakelijk gebruik gemaakt van digitale middelen, zoals nieuwsbrieven en het internetforum. Voor de communicatie via deze middelen en daarbuiten is het van belang beeldmateriaal en (schriftelijke) verslagen van alle bijeenkomsten te maken. Idealiter wordt van het burgerberaad een videoverslag gemaakt.

6 ORGANISATIE

6.1 Stuurgroep

De stuurgroep bestaat uit een delegatie van bestuurders van de initiatiefgroep en de verantwoordelijke van G1000.nu. De stuurgroep bewaakt de kaders en is beschikbaar om in het geval van calamiteiten in de organisatie in onderlinge afstemming in oplossingen te voorzien.

6.2 Raads-/statenwerkgroep

Vanuit de gemeenteraden en eventueel de Provinciale Staten wordt een werkgroep geformeerd om de organisatie van het Burgerberaad te begeleiden. Op gezette tijden (1x per 3 maanden) vindt terugkoppeling naar de Raads-/statenwerkgroep plaats. De werkgroep zorgt ervoor dat de gemeenteraden en de staten aangehaakt blijven tijdens het proces.

6.3 Overleg partners Wooncoalitie Zaanstreek-Waterland

Het overleg met de partners en in eerste instantie met de initiatiefgroep levert steun aan het projectbureau bij de organisatie van het burgerberaad. Betrokkenheid van het collectief is vooral van belang bij de implementatie van het Burgerakkoord, dus na afloop van de feitelijke G1000.

6.4 Projectteam

Het projectteam bereidt de bijeenkomsten van de G1000Wonen Zaanstreek-Waterland voor. G1000.nu instrueert en begeleidt het team bij en ziet erop toe dat wordt voldaan aan de vereisten van een goed G1000 Burgerberaad. G1000.nu geeft leiding aan het programma.

De Raad van Toezicht van G1000.nu ziet toe op de onafhankelijkheid, eerlijkheid en transparantie van het proces. Alle bij de organisatie betrokken partijen wordt gevraagd om de onafhankelijkheid van het proces te respecteren.

De bezetting van het projectteam bestaat in elk geval uit een campagne/communicatiemedewerker, een medewerker evenementenorganisatie, iemand met inhoudelijke expertise en de programma- of procesmanager. Belangrijk is dat in het team voldoende aansluiting op de netwerken in de regio aanwezig is.

6.5 Tafelaars

De Tafelaars begeleiden de deelnemers tijdens het tweede deel van de Burgertop bij het uitwerken van de agenda en nemen daar ook actief aan deel. Zij worden geworven onder de deelnemers en indien nodig aangevuld met vrijwilligers die zich vooraf bij de organisatie op een andere manier gemeld hebben. De Tafelaars krijgen een korte training en op de dag van de Top zelf een briefing. Verder vindt geen afzonderlijk overleg met de Tafelaars plaats.

6.6 Regiegroep

In het Burgerforum wordt de agenda van de Top simultaan uitgewerkt in circa 20 kleinere groepen deelnemers. We noemen zo'n groep deelnemers een Werkplaats. Een Werkplaats bestaat uit minimaal 8 en maximaal 30 deelnemers.

Het Burgerforum wordt geleid door een regiegroep van deelnemers. De regiegroep wordt gevormd door 2 vertegenwoordigers van elke Werkplaats, de zogenoemde 'trekkers'. Deze trekkers worden door de Werkplaats naar de regiegroep afgevaardigd. De Regiegroep vergadert voorafgaand aan de werkateliers of zoveel vaker als zij zelf nodig acht. In de regiegroep worden de volgende stappen in het programma en de gang van zaken in de Werkplaatsen besproken. Zij heeft daarmee de facto de leiding over het proces. De regiegroep stelt zelf haar agenda vast en leidt zichzelf. G1000.nu treedt op als technisch voorzitter.

6.7 Facilitatoren

Vanaf een groepsgrootte van 15 deelnemers wordt een Werkplaats bijgestaan door een facilitator, die de samenwerking van de deelnemers in de Werkplaats begeleidt en hen helpt om op een constructieve manier resultaten te bereiken.

6.8 Secretarissen

Elke Werkplaats krijgt een Werkplaatssecretaris. Een secretaris is iemand die thuis is/was in de wereld van de corporaties en de overheid en weet hoe de procedures daar in elkaar zitten en welke taal gebruikt wordt. Een Werkplaatssecretaris helpt de Werkplaats om voorstellen op zo'n manier te formuleren, dat deze in de ambtelijk/bureaucratische wereld bruikbaar zijn. Dat betekent in de juiste vertaling en voorzien van de correcte referenties en verwijzingen.

6.9 Monitor/Klankbordgroep

Aan het slot van de G1000 selecteert de Burgerraad uit haar midden een groep van deelnemers die de realisatie van het Burgerakkoord willen blijven volgen: de Monitor/Klankbordgroep. Deze groep bewaakt de correcte uitvoering van het Burgerakkoord en treedt op als klankbordgroep voor iedereen die met het Burgerakkoord aan de slag wil, om hen te helpen bij de interpretatie ervan.

De Monitor/Klankborgroep blijft soms jaren actief. Haar effectiviteit hangt af van de manier waarop zij gefaciliteerd wordt.

6.10 Tijdelijkheid

Tijdens het traject zijn boven beschreven 'gremia' ingericht om het proces te begeleiden en succesvol tot een einde te brengen. Met uitzondering van de Monitor/Klankbordgroep verdwijnen zij allen weer, zodra zij hun functie gedaan hebben en het proces verdergaat.

6.11 Ad hoc initiatieven

Dat geldt niet altijd voor de Werkplaatsen. Sommige deelnemers worden zo gegrepen door de ideeën die zij tijdens het burgerberaad geformuleerd hebben, dat zij besluiten om ook zonder inkadering in een groter proces aan de slag te gaan om die ideeën te realiseren.

Door als partners alert te zijn op deze initiatieven en deze gericht te ondersteunen, kunnen deze initiatieven met relatief eenvoudige middelen versneld worden.

6.12 Procesmanagement

Voorafgaand en tijdens het G1000 Burgerberaad bewaakt G1000.nu het proces. Om te verzekeren dat de maximale impact van de G1000 gerealiseerd kan worden, is het nodig een procesmanager aan te stellen, die ook na afloop van de G1000 betrokken blijft bij de implementatie van de resultaten. Om na afloop van de G1000 de initiatieven die voortkomen uit de G1000 op de juiste manier te kunnen begeleiden, is het belangrijk dat de Procesmanager de G1000 zelf meemaakt en affiniteit heeft met de gekozen werkwijze.

7 PLANNING

De G1000Wonen Zaanstreek-Waterland bestaat in totaal uit **5** fysieke deelnemers-bijeenkomsten, **3** online-bijeenkomsten en een groot aantal voorbereidende en begeleidende bijeenkomsten. De deelnemersbijeenkomsten vinden plaats met een tussenpoos van 2 weken. De doorlooptijd van al deze bijeenkomsten is **14** weken.

De uitnodigingen voor het G1000 Burgerberaad worden 6 weken voor de start van de G1000 verzonden. De voorbereidingen voor de campagne en het opstellen van de genodigdenlijsten vragen **10-16** weken. Daarmee komt de 'schone' doorlooptijd van de G1000Wonen Zaanstreek-Waterland in deze vorm op circa **31** weken. Vakantieperiodes kunnen nog leiden tot verlenging van deze doorlooptijd.

De startdata zullen begin 2022 worden bepaald.

G1000Wonen Zaanstreek-Waterland 500 + 300 + 500	Week 1	Week 2	Week 3	Week 4	Week 5	Week 6	Week 7	Week 8	Week 9	Week 10	Week 11	Week 12	Week 13	Week 14	Week 15	Week 16	Week 17	Week 18	Week 19	Week 20	Week 21	Week 22	Week 23	Week 24	Week 25	Week 26	Week 27	Week 28	Week 29	Week 30	Week 31	Week 32	Week 33	Week 34	Week 35	Week 36	Week 37	Week 38	Week 39	Week 40	Week 41
A. Bedding																																									
1. Startgesprek opdrachtgever																																									
1a Kwartiermaken																																									
2. Briefing + Action planning																																									
3. Coördinatie en begeleiding																																									
B. Werving deelnemers																																									
4. G1000cafés																																									
5. Aanmeldpagina																																									
6. Loting/selectie																																									
7. Uitnodiging																																									
C. Programmavoorbereiding																																									
9. Draaiboeken																																									
10. Software klaarzetten																																									
11. Voorbereiden incheck																																									
12. Briefing Tafelaars																																									
13. Briefing Secretarissen																																									
14. Briefing Facilitatoren																																									
15. Briefing Regiegroep																																									
16. Begeleiding Monitor/Klankbordgroep																																									
D. Top																																									
17. Overleg locatie, incl. bezoek																																									
18. Inrichtingsplan																																									
19. Bewegwijzering																																									
20. Overig inrichting																																									
23. TV-schermen + RFID																																									
24. Transport																																									
25. Opbouw																																									
26. Top																							1)																		
E. Kick-Off Forum																																									
27. Inrichtingsplan																																									
28. Bewegwijzering																																									
29. Overig inrichting																																									
31. TV-schermen + RFID																																									
32. Transport																																									
33. Opbouw/voorbereiding																																									
34. Kick-Off Forum																										2)															
F. Forum, overig																																									
35. Overige Werkateliers (2x)																													4)				6)								
36. Presentatieavonden Werkplaatsen (3x)																											3)				5)			7)							
37. Digitaal Platform																																									
G. Burgerraad																																									
38. Overleg locatie																																									
39. Inrichtingsplan																																									
40. Bewegwijzering																																									
41. Overig Inrichting																																									
43. TV-schermen + RFID																																									
44. Stemkastjes																																									
45. Transport																																									
46. Opbouw/voorbereiding																																									
47. Burgerraad																																					8)				